

*А. Мельничук,
студентка,
О. Зимовець,
викладач,*

Житомирський державний університет імені Івана Франка

РОЗРОБКА ЕЛЕКТРОННИХ ОСВІТНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Інформаційне суспільство, в процесі становлення якого ми наразі перебуваємо, суттєво змінило стиль праці сучасного вчителя, надав йому додаткові можливості у застосуванні новітніх засобів навчання, пошуку необхідної інформації, створення навчально-методичних матеріалів тощо. Електронні освітні ресурси стають невід'ємною частиною навчального процесу. Вони дозволяють більш якісно подати матеріал і спростити процес його вивчення. Збільшення об'єму інформації, до яких усі учасники освітнього процесу можуть отримати доступ, та поява нових засобів обробки цієї інформації, з одного боку, сприяє оптимізації процесу навчання, а з іншого – вимагає від учителів додаткових знань про наявні електронні освітні ресурси та відповідних умінь розробки власних навчально-методичних матеріалів, які можуть бути представлені у електронному форматі.

Електронні освітні ресурси (далі - ЕОР) – це засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах, які відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і застосовуються в освітньому процесі. Метою створення ЕОР є забезпечення модернізації освітнього процесу, змістове наповнення освітнього простору, надання рівного доступу учасникам освітнього процесу незалежно від місця їх проживання та форми навчання відповідно до якісних навчальних і методичних матеріалів, створених на основі інформаційно-комунікаційних технологій [1].

За функціональною ознакою ЕОР в освітньому процесі поділяють на:

- електронні навчальні видання (електронна версія (копія, аналог) друкованого підручника, електронний підручник, електронний практикум, електронна хрестоматія, електронний курс лекцій, електронний навчальний посібник, ЕОІР тощо);
- електронні довідкові видання (електронний довідник, електронна енциклопедія, електронний словник тощо);
- електронні практичні видання (збірник віртуальних лабораторних робіт, електронні методичні рекомендації, електронний робочий зошит тощо).

За наявністю друкованої версії ЕОР поділяють на:

- електронні версії (копії, аналоги) друкованих видань;
- самостійні електронні видання або матеріали, що не мають друкованих аналогів.

До організаційно-допоміжних ЕОР, які можуть входити до складу основних ЕОР або публікуватися самостійно, відносяться: аудіовізуальний твір;

електронний довідник; електронний словник; електронні методичні рекомендації; електронні тести; електронні дидактичні демонстраційні матеріали тощо [1].

При розробці ЕОР можуть бути використані довільні інструментальні програмно-технічні та апаратні засоби за умов дотримання вимог щодо створення і використання об'єктів авторського права і суміжних прав, які регулюються Законом України "Про авторське право і суміжні права" та іншими законодавчими актами України [2, с. 8].

Для створення ЕОР використовується різноманітне програмне забезпечення: текстові редактори, табличні процесори, програми для створення презентацій та публікацій, аудіо- та відео-редактори, інструментальні авторські засоби (authoring tools), онлайн-ресурси тощо. До найбільш зручних та поширених програмних засобів, які, на наш погляд, доцільно застосовувати у процесі розробки ЄОР для учнів початкової школи, відносяться програми Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Publisher, Microsoft Power Point, АBBYY Fine Reader, Hot Potatoes, Movie Maker. Серед онлайн-ресурсів, які дозволяють створювати ЕОР різних типів саме для учнів початкових класів, варто відзначити *Voki* [3], *Kahoot!* [4], *Tools for Educators* [5] та інші.

Як показали наші попередні дослідження, розробка ЕОР включає в себе наступні **етапи**:

- 1) визначення мети створення даного ЕОР відповідно до навчальної задачі;
- 2) теоретична розробка матеріалу (на рівні ідеї);
- 3) вибір оптимальних програмних засобів для його створення відповідно до ідеї;
- 3) підбір фактичного матеріалу;
- 4) технічне здійснення;
- 5) апробація;
- 6) вдосконалення [6, с. 89].

Підготовка майбутніх учителів початкових класів до розробки ЄОР з іноземної мови здійснюється під час вивчення дисципліни «Теорія і практика навчання іноземної мови з використанням ІКТ» для студентів магістратури спеціальності 013 «Початкова освіта» за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта та англійська мова» Житомирського державного університету ім. Івана Франка. У процесі вивчення цієї освітньої компоненти студенти створюють навчальні матеріали для учнів початкових класів за допомогою пакету програм Microsoft Office (MS Word, MS Excel, MS Power Point, MS Publisher), інструментальних авторських засобів (Hot Potatoes, easyQuizzy тощо), онлайн ресурсів (Tools for Educators, Kahoot!, EasyTestMaker, Padlet, Prezi, Storybird, Voki, додатків Google тощо), графічних, звукових та відео редакторів (Paint, Audacity, Movie Maker, WeVideo, Stupeflix тощо), мобільних додатків (Snapchat, InShot тощо). Наприкінці курсу студенти захищають електронні портфоліо, які містять створені ними навчально-методичні матеріали, які вони зможуть використати у майбутній професійній діяльності.

Наведемо приклади ЕОР, розроблених нами за допомогою різних засобів ІКТ у рамках вивчення вищезгаданої дисципліни (Рис. 1-4).

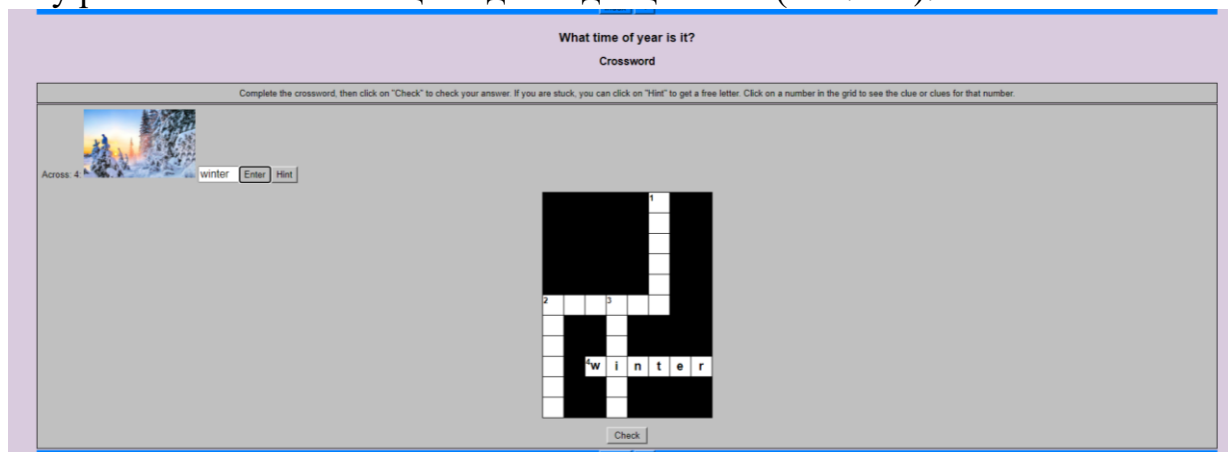

Рис. 1. Скріншот інтерактивного кросворду з теми "Seasons", створеного у програмі Hot Potatoes

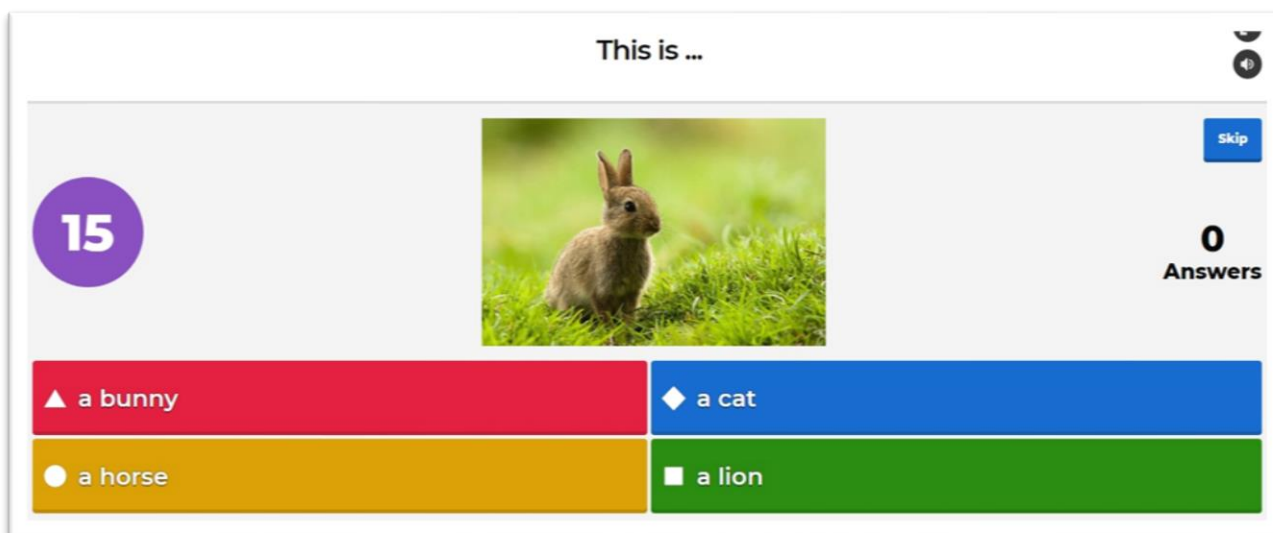

Рис. 2. Скріншот вікторини з теми "Animals", розробленої з використанням онлайн ресурсу Kahoot!

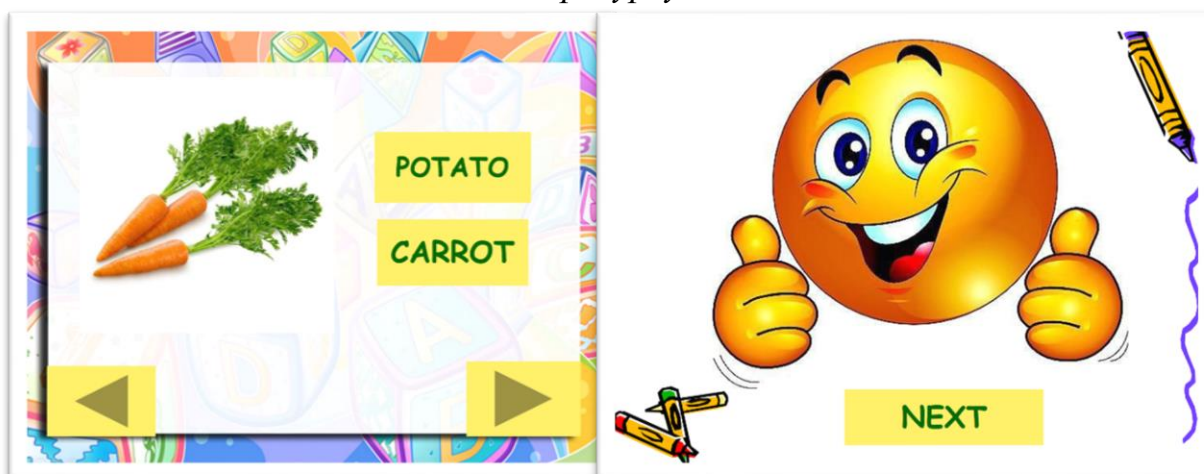

Рис.3. Скріншоти інтерактивного тесту з теми "Vegetables", створеного у програмі Power Point

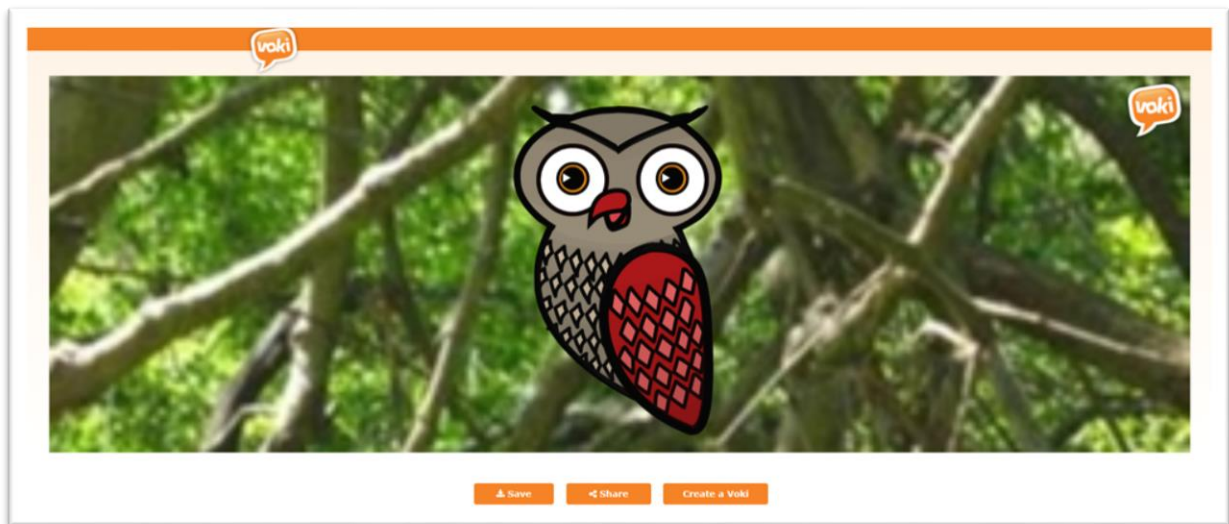

Рис. 4. Скріншот цифрового оповідання, розробленого з використанням онлайн ресурсу Voki

Отже, в умовах інформаційного суспільства електронні освітні ресурси є невід’ємним елементом освітнього процесу і сприяють його оптимізації та інтенсифікації. Учитель початкових класів має не тільки користуватись готовими електронними освітніми ресурсами, але й вміти розробляти власні ЕОР з використанням різних засобів ІКТ. Підготовка майбутніх учителів до використання та розробки ЕОР має здійснюватися у системі професійної підготовки студентів педагогічних спеціальностей під час вивчення відповідних дисциплін, пов’язаних з інтеграцією ІКТ у навчально-виховний процес.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення про електронні освітні ресурси. Із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства освіти і науки України від 1 вересня 2016 року № 1061, від 22 грудня 2017 року № 1662, від 29 травня 2019 року № 749 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12#Text>
2. Шандра С. В. Методика створення електронних освітніх ресурсів. Портфоліо викладача. Методичні рекомендації [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.vyshnya.in.ua/wp-content/uploads/2016/03/S.V.Shandra.metod_rekomendacii.pdf
3. Voki [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://1-www.voki.com/>
4. Kahoot! [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://kahoot.com/schools-u/>
5. Tools for Educators [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.toolsforeducators.com/>
6. Зимовець О. А. Підготовка майбутніх учителів гуманітарних дисциплін до розробки дидактичних матеріалів засобами інформаційно-комунікаційних технологій // Наука та практика – 2007: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції / кол. Авт.. – Полтава, 2007. – С. 88-92.